

Vuosikertomus: OLAFin tutkimuksissa paljastui yli 600 miljoonan euron edestä petoksia ja sääntöjenvastaisuuksia

Vuonna 2022 Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF) suojasi 600 miljoonan euron edestä EU:n veronmaksajien rahoja suosittamalla yli 426 miljoonan euron takaisinperintää EU:n talousarvioon petosten ja sääntöjenvastaisuuksien johdosta ja turvaamalla lisäksi 200 miljoonaa euroa. OLAF lopetti myös useita salakuljetukseen, väärennöksiin ja tullipetoksiin liittyviä järjestelmiä, auttoi EU:n kaupan suojoitoimenpiteiden täytäntöönpanossa ja kehitti edelleen politiikkoja, joilla ehkäistään ja torjutaan kehittyviä petosmuotoja. Kuten joka vuosi, OLAF tutki myös epäilyjä EU:n toimielinten henkilöstön ja jäsenten väärinkäytöksistä. OLAF sai viime vuonna päätökseen yhteensä yli 250 tapausta.

Tänään julkaistussa OLAFin vuosikertomuksessa 2022 tarkastellaan viime vuoden tärkeimpiä suuntauksia ja toimia, jotka ulottuvat väärentämisen ja salakuljetuksen torjunnasta EU:n varojen suojaamiseen – elpymis- ja palautumistukiväline mukaan luettuna – ja petostentorjuntamekanismeihin, joilla suojataan EU:n Ukrainalle myöntämää taloudellista apua. Kertomus esitetään ensimmäistä kertaa interaktiivisessa virtuaalisessa muodossa.

OLAFin pääjohtaja Ville Itälä korosti, että OLAFin osaaminen, asiantuntemus ja operaatiot tuottavat konkreettisia tuloksia. *”Suojaamme niin EU:n talousarviota kuin EU-kansalaisia. EU:n veronmaksajien rahojen suojaaminen infrastruktuuri- ja digitalisaatiohankkeissa, 531 miljoonan laittomasti myydyin savukkeiden takavarikointi, kansainvälinen toimi väärennetyn hunajan torjumiseksi ja lähes 3 miljardin euron takaisinperintä EU:n talousarvioon tullausarvon aliarvottamistapauksesta ovat vain muutamia esimerkkejä OLAFin vaikutuksista.*

Ennaltaehkäisy on edelleen tehokkain keino torjua petoksia. OLAF pyrkii varmistamaan, että EU:n rahoitustuki ja investoinnit jäsenvaltioissa ja kolmansissa maissa käytetään suunnitellusti. Uskomme vakaasti, että yhteistyö on avain työmme onnistumiseen, ja vuonna 2022 OLAF on tehostanut yhteistyötään kansallisten viranomaisten, kansainvälisten järjestöjen ja EU:n kumppaneiden kanssa. OLAFin kyky nähdä eri toimijoiden väliset yhteydet ja tarjota laajempi kuva on edelleen ainutlaatuinen ominaisuutemme, joka erottaa meidät muista ja tuo lisäarvoa petosten torjuntaan Euroopan unionissa ja sen ulkopuolella.”

OLAFin tutkimustoiminta vuonna 2022:

- OLAF sai päätökseen 256 tutkimusta ja antoi 275 suositusta asianomaisille jäsenvaltioiden ja EU:n viranomaisille.
- OLAF suositti, että 426,8 miljoonaa euroa EU:n talousarviovaroja peritään takaisin, ja esti 197,9 miljoonan euron aiheettomat menot.
- OLAF aloitti 192 uutta tutkimusta, jotka perustuivat sen asiantuntijoiden tekemiin 1 017 alustavaan analyysiin.
- OLAF ilmoitti Euroopan syyttäjänvirastolle (EPPO) 71 mahdollista rikostapausta, joista 16 Euroopan komission puolesta.

EU:n varojen suojaaminen

EU:n varojen käyttöä koskevissa OLAFin tutkimuksissa käsiteltiin aiempien vuosien tapaan väitteitä kilpailunvastaisesta yhteistyöstä, hankintamenettelyjen manipuloinnista, eturistiriidoista ja ylimitoitetuista laskuista. Digitaalisesti tehtyjen petosten lisääntyminen on myös vahvistanut OLAFin viime vuosina merkille paneman toimintamallin. OLAF perusti vuonna 2022 tilapäisen asiantuntijaryhmän, joka keskittyy tietoteknisten välineiden käyttöön EU:n elpymis- ja palautumistukivälineeseen liittyvässä petostentorjunnassa. Se alkoi myös tutkia tapauksia, jotka koskevat elpymis- ja palautumistukivälineestä annetun rahoituksen mahdollista väärinkäyttöä.

Väärentäjien ja salakuljettajien pysäyttäminen

Väärennösten ja salakuljetuksen torjunta on edelleen keskeinen osa OLAFin toimintaa. OLAF osallistui vuonna 2022 useiden yhteisten tullioperaatioiden ja muiden operatiivisten toimien järjestämiseen tai antoi niille tukea. Näiden toimien ansiosta miljoonia väärennettyjä ja vaarallisia esineitä takavarikoitiin ennen niiden käyttöönottoa. Esimerkkeinä voidaan mainita väärennetyt lääkkeet, väärennetyt ja mahdollisesti vaaralliset lelut, 531 miljoonaa laittomasti myytyä savuketta ja 14,7 miljoonaa litraa laittomia viinejä, oluita ja väkeviä alkoholijuomia.

Ukrainan tukeminen ja Venäjän vastaisten pakotteiden täytäntöönpano

Vuonna 2022 Venäjä hyökkäsi Ukrainaan. OLAF on jo pitkään tehnyt yhteistyötä Ukrainan viranomaisten kanssa sekä EU:n talousarvion menopuolella (EU:n varojen suojaaminen) että tulopuolella (tulliyhteistyö). OLAF on sodan alusta lähtien tarjonnut apua Ukrainan petostentorjuntavirastoille auttaakseen vahvistamaan ja parantamaan maan rakenteita petosten ja korruption torjumiseksi sekä suojatakseen EU:n nykyistä ja tulevaa rahoitusta. OLAFilla on myös ollut merkittävä rooli pyrittäessä torjumaan EU:n Venäjälle ja Valko-Venäjälle Ukrainaan kohdistuneen hyökkäyksen johdosta asettamien pakotteiden kiertämistä. Tätä kuvataan tarkemmin OLAFin vuosikertomuksessa 2022.

Väärinkäytösten torjunta

Yksikin tapaus, jossa EU:n henkilöstön tai EU:n toimielinten jäsenet syyllistyvät sääntöjenvastaiseen tai petolliseen toimintaan, on liikaa. EU:n kansalaiset odottavat täysin oikeutetusti, että EU:n toimielimet ja niiden jäsenet ja henkilöstö noudattavat kaikkein tiukimpia käyttäytymissääntöjä. OLAF saattoi viime vuonna päätökseen 38 tutkimusta, jotka koskivat EU:n toimielinten henkilöstön ja jäsenten petollista tai sääntöjenvastaista käyttäytymistä. Näillä tutkimuksilla varmistetaan, että EU:n veronmaksajien rahoja käytetään oikein. Niillä varmistetaan tiukimpien käyttäytymissääntöjen noudattaminen ja autetaan siten ylläpitämään koko EU:n mainetta.

OLAFin vuosikertomus 2022 on saatavilla [OLAFin verkkosivustolla](#) täydellisenä interaktiivisena versiona sekä lyhyenä versiona.

OLAFIN tehtävä ja toimivaltuudet:

OLAFin tehtävänä on havaita, tutkia ja estää EU:n varoja koskevia petoksia.

OLAF hoitaa tätä tehtävää

- tekemällä riippumattomia tutkimuksia EU:n varoihin liittyvistä petoksista ja korruptiosta. Tavoitteena on, että EU:n veronmaksajien rahat menisivät perille hankkeisiin, joilla voidaan luoda työpaikkoja ja talouskasvua Eurooppaan
- parantamalla ihmisten luottamusta EU:n toimielimiin tutkimalla EU:n toimielinten henkilöstön ja jäsenten vakavia väärinkäytöksiä
- kehittämällä EU:n petostentorjuntapolitiikkaa.

Riippumattomassa tutkintatehtävässään OLAF voi tutkia petoksiin, korruptioon ja EU:n taloudellisiin etuihin vaikuttaviin muihin rikoksiin liittyviä asioita, jotka koskevat

- EU:n menoja kokonaisuudessaan (suurimmat menoluokat ovat rakennerahastot, maatalouspolitiikka ja maaseudun kehittämisvarat, suorat menot ja ulkoinen apu)
- eräitä EU:n tuloja, pääasiassa tullimaksuja
- epäilyjä EU:n toimielinten henkilöstön ja jäsenten vakavista väärinkäytöksistä.

Kun OLAF on saanut tutkimuksensa päätökseen, on EU:n ja kansallisten toimivaltaisten viranomaisten tehtävä tutkia sen antamia suosituksia ja päättää jatkotoimista. Kaikkia asianomaisia henkilöitä pidetään syyttöminä, kunnes heidän syyllisyytensä on näytetty toteen toimivaltaisessa kansallisessa tai EU:n tuomioistuimessa.

Lisätietoja:

Kirill GELMI
Tiedottaja
Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF)
Puhelin: (+32-2) 298 81 46
Sähköposti: olaf-media@ec.europa.eu
<https://anti-fraud.ec.europa.eu>

Theresa ZAHRA
Apulaistiedottaja
Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF)
(+32-2) 295 72 70
olaf-media@ec.europa.eu
<https://anti-fraud.ec.europa.eu>

